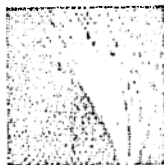

Praktykowanie tradycji w społeczeństwach posttradycyjnych

POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ
JANINY HAJDUK-NIJAKOWSKIEJ

Sondersammelgebiet
Volks- & Völkerkunde
in Zusammenarbeit mit der DFG

OPOLE 2014
UNIwersytet OPOLSKI
OPOLSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK

Spis treści

Janina HAJDUK-NIJKOWSKA, Wprowadzenie. Folkloryzm jako komponent kultury popularnej	7
Część I. TRWANIE W ZMIENNOŚCI	
Ewa KOSOWSKA, Tradycyjne obrzędy w kulturze współczesnej. O wyższości wariantów nad inwariantami	25
Jan ADAMOWSKI, Rola religijności w zachowaniu i przekształcaniu tradycyjnej obrzędowości	35
Elżbieta DĄBROWSKA, Teatralizacja obrzędowości – współczesne formy tradycji.	47
Część II. W POSZUKIWANIU TOŻSAMOŚCI. REWITALIZACJA TRADYCYJNEJ OBRZĘDOWOŚCI W PROCESIE TRANSFORMACJI USTROJOWEJ	
Marian Grzegorz GERLICH, Obrzędy jako kategoria rdzeniowa krystalizacji śląskiego etnomitu w początkowym okresie transformacji ustrojowej	61
Kornélia JAKUBÍKOVÁ, Zmiany obrzędowości na Słowacji w czasach postsocjalistycznych	73
Zuzana BENUŠKOVÁ, Komparacja wybranych elementów w obrzędach dorocznych i świętach politycznych na Słowacji przed rokiem 1989 i po nim	79
Miroslav VÁLKA, Współczesne formy rewitalizacji kultury tradycyjnej na przykładzie wybranych zjawisk z obszaru Republiki Czeskiej	89
Larysa VAKHNINA, Współczesna folklorystyczna kultura Polaków na Ukrainie	99
Część III. PRAKTYKOWANIE OBRZĘDOWOŚCI RODZINNEJ	
Dobrawa SKONIECZNA-GAWLIK, Ślub i wesele – narodziny i chrzest. Zwyczaje i tradycje rodzinne mieszkańców Zagłębia Dąbrowskiego w relacji trzech pokoleń	107

Mariola TYMOCHOWICZ, Główne wyznaczniki przemian we współczesnym weselu (na przykładach z obszaru województwa lubelskiego)	125
Katarzyna MARCOL, Dynamika przemian w obrzędowości weselnej (przykład Ślązaków zamieszkujących wieś Ostojevo w Serbii)	135
Teresa SMOLIŃSKA, W łańcuchu tradycji: ślub (wesele) na ludowo . . .	151
Magdalena ZYCH, Spotkasz tam siebie, jakiego się nie spodziewasz. O współczesnych weselach i o projekcie badawczym „Wesela 21” Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie.	177
Ewa BANASIEWICZ-OSSOWSKA, Tradycja i współczesność w obrzędowości pogrzebowej Żydów wrocławskich	189
Magdalena WÓJTOWICZ, Zmiany w obrzędowości pogrzebowej na przykładzie dokumentacji z Lubelszczyzny	209
Katia MICHAJŁOWA, Wszystko na opak – czyli o organizacji przestrzeni w bułgarskiej tradycyjnej obrzędowości pogrzebowej . . .	219
Część IV. POSTFOLKLORYZM, CZYLI FESTIWALOWO I KARNAWAŁOWO	
Anna SZYFER, <i>Sacrum</i> czy <i>profanum</i> . Elementy obrzędowości ludowej dzisiaj	241
Ewa KOCÓJ, Rumuński rytuał <i>călușari</i> – między zapomnieniem sensu i przetrwaniem struktury	249
Katarzyna IGNAS, Turki – strażę grobowe w powiecie przeworskim . . .	265
Tomasz SIEMIŃSKI, Jaromir SZROEDER, Ścinanie kani. O dawnej obrzędowości i współczesnych zwyczajach świętojańskich na Kaszubach	289
Oleksandra MATYUKHINA, Nowy Rok – tradycja i innowacje (noworoczna obrzędowość w miastach Ukrainy II połowy XX – pocz. XXI w.)	301
Część V. DOPOWIEDZENIA	
Katarzyna ŁEŃSKA-BAK, Od obżarstwa do kulinarnego wyrzeczenia. Tradycja a współczesność	317
Marta WÓJCICKA, Rola obrzędów przejścia w podaniach wierzeniowych i legendach miejskich (na wybranych przykładach) . .	331
Urszula WRÓBLEWSKA, Przemiany obrzędowości szkolnej jako efekt zmian kulturowych (raport z badań)	345
Noty o autorach	357
Indeks nazwisk	365
Summary	373